

2025 Dünya Akciğer Günü Basın Bülteni

Türkiye Ulusal Solunum Koalisyonu'ndan Sağlıklı Nefes İçin Ortak Çağrı

Her yıl 25 Eylül'de kutlanan Dünya Akciğer Günü, sağlıklı nefesin ve akciğer sağlığının önemine dikkat çekmek amacıyla dünya genelinde etkinliklerle anılmaktadır. Akciğer hastalıkları — astım, KOAH, zatürre, tüberküloz ve akciğer kanseri — milyonlarca insanı etkilemekte olup, erken tanı, doğru tedavi ve sağlıklı yaşam alışkanlıkları ile büyük ölçüde önlenabilir. Ayrıca, akciğer damar basıncındaki artış (pulmoner hipertansiyon), akciğer sertleşmesi (fibrozis) ve kistik fibrozis gibi nadir hastalıklar da yaşam kalitesini belirgin şekilde bozan ve ölüm riskini artıran durumlar olup, toplumda daha fazla farkındalık gerektirmektedir.

Türkiye'de Solunum Sağlığının Durumu

2023 Hanehalkı Sağlık Araştırması verilerine göre:

- Artık yaşlı bir toplumuz. 2024 yılı itibarıyla toplam nüfusumuzun %10,6'sı yaşlı bireylerden oluşmakta ve vatan daşlarımızın üçte birinde en az bir kronik hastalık bulunmaktadır.
- 15 yaş ve üzeri nüfusun üçte biri (%34,8) tütün ürünü kullanmaktadır. Bu durum, 2010 sonrası tütün mücadelesindeki gevşemenin bir göstergesidir.
- Nüfusun %65'i aşırı kilolu veya obezdir.
- Nüfusun %32,1'i, Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) fiziksel aktivite önerilerini karşılamamaktadır.
- Nüfusun %90'ı, DSÖ'nün önerdiği miktardan daha az meyve ve sebze tüketmektedir.
- Günlük ortalama tuz tüketimi 9,9 gramdır; bu miktar DSÖ'nün önerdiği üst sınırın neredeyse iki katıdır.
- Hava kirliliği, akciğer sağlığının en önemli tehditlerinden biridir. DSÖ'nün 2021'de güncellediği kılavuza göre PM2.5 için yıllık ortalama sınır değeri 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ 'tür. Türkiye'de "Kara Rapor 2024" verilerine göre bu değer 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ olup, güvenli kabul edilen düzeyin beş katından fazladır.

Sağlıklı akciğerler için temiz hava, dengeli beslenme, düzenli fiziksel aktivite, gibi önlemler hayati öneme sahiptir. Bunlar önlenabilir olduğundan, etkili politikalar ve yaşam tarzı değişiklikleri hastalık yükünü ve buna bağlı ölümleri önemli ölçüde azaltabilir. Ayrıca iklim krizi, afetler, göçler ve küresel çatışmalar da solunum sağlığını doğrudan ve dolaylı olarak olumsuz etkilemektedir.

Türkiye Ulusal Solunum Koalisyonu'nun Kuruluşu ve Hedefleri

Türkiye Ulusal Solunum Koalisyonu, Türk Toraks Derneği ve Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin öncülüğünde, 2023 yılında Avrupa Solunum Derneği-Uluslararası Solunum Koalisyonu şemsiyesi altında 22 kurumun katılımıyla kurulmuştur.

Koalisyonun temel hedefi, 2030 yılına kadar solunum hastalıklarına bağlı ölümleri üçte bir oranında azaltmaktır. Bunun ilk adımı, akciğer sağlığına ilişkin gerçeklerin bilinmesi, farkındalık oluşturulması ve önleme programlarının güçlendirilmesidir. Unutulmamalıdır ki, önleyici çalışmalar yalnızca akciğer sağlığını değil, diğer kronik hastalıkların yükünü de azaltmaktadır.

2025 Dünya Akciğer Günü Öncelikleri

Türkiye gerçekleri, gezegenimizin sağlığı ve karşı karşıya olduğumuz global tehditler göz önünde bulundurularak, 2025 Dünya Akciğer Günü'nde aşağıdaki öncelikler belirlenmiştir:

- Tütün ve elektronik sigara kullanımının azaltılması
- Hava kirliliği ile mücadele
- İklim krizi ve afet planlamalarının yapılması
- Erken tanı ve tedaviye erişimin artırılması
- Nadir hastalıkları olanlar ve toplumsal olarak dezavantajlı gruplara ulaşılması ve desteklenmesi
- Sağlık çalışanlarının desteklenmesi
- Veri temelli politikalar ve bilimsel araştırmaların güçlendirilmesi
- Ulusal verilerin ARGE çalışması olarak geri dönüşlerin sağlanması

Dünya Akciğer Günü'nde herkesi akciğer sağlığına sahip çıkmaya, tütünsüz ve sağlıklı bir yaşam için adım atmaya davet ediyoruz.

“Herkes için sağlıklı nefes, herkes için sağlıklı gelecek!”

www.turkiyesolunumkoalisyonu.com